

לא. תפלה לפרנסה

א. כתוב בספר ראשית חכמה שער האהבה פרק ו דף צ"ט ע"א בדפוס גדול וזה לשונו, ומה"ר שלמה אלקבץ הלוי נר"ו תקן תפלה על המזונות לאומרה בכל יום וכתב בה אתה הא"ל הזן וכו'. והביא מעט ממנה כאומר אפס קצוהו תראה וכולו לא תראה. ונצטערתי על זה עד מאד, כי היא בלתי נמצאה עד שנתגלגל לי זכות ע"י זכאי כמהר"ר נפתלי במהר"ר זכריה מענדל שהעתיקה בק"ק ויניציא. וכתבו בהתחלתו, וז"ל העתקתי ממורי החכם ר' ישראל סרוק נר"ו מכתב יד עצמו של מהר"ר שלמה אלקבץ ז"ל.

כתוב בספר הזוהר בפרשת בשלח דף כ"ח ע"א שחייב אדם להתפלל על מזונותיו בכל יום ואפילו שיהיה לו מה יאכל לכן אני שלמה הלוי בן [כמהר"ר משה הלוי] אלקבץ תקנתי תפלה זו.

רבון העולמים אדון האדונים טו"ב ומטיב לכל ונתת מהודך עליהם לנצ"ח בתפארתך ובגב"ורתך אזרתם. ובחס"דך נהלתם. ובי"נה וחכמ"ה חננתם. ובכ"תר תורתך הכתרתם. אשר ממנה ילמדו פלאיך וחכ"מתך ולכן הוצאתם לחירות מעבדות מצרים למען יספרו את גד"לך אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך. והאכלתם לחם מן השמים למספר נפשותיהם כדכתיב (שמות ט"ז ד') ויאמר ידוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא: וכתביב (שם ט"ז י"ג-י"ח) ויהי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה: ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפר על הארץ: ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן ידוה לכם לאכלה: זה הדבר אשר צוה ידוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו: ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעט: וימדו בעמר ולא העדיף המרבה והממעט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: וכתביב (שם ט"ז ל"ה) ובני

ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען: והמה מרו ועצבו את רוח קדשך ואתה ברחמיך הרבים חמלת עליהם ומנך לא מנעת מפיהם לנ"צח והו"ד וה"דר עטרתם:

אתה הוא האל הזן המכלכל לכל בריותיך מודה אני לפניך ידוה אלדי כי עליך נסמכתי מבטן ושם כלכלתני והפכת דם הנדות למזון ועל שדי אמי הבטחתני ונתת אותי לחן ולחסד בעיני אבי ואמי לבל יקוצו בי ואחר כן ברעב זנתני ובשבע כלכלתני ובהיותי על ערש דוי סעדתני מבלי טובה שהקדמתך רק בחסדך הגדול.

אתה הוא האל הזן לאלהיו שלוחך בנחל כרית על ידי העורבים והזמנת לו אשה אלמנה אחר כן לכלכלו כדכתיב (מלכים א' י"ז ב"ט"ז) ויהי דבר ידוה אליו לאמר: לך מזה ופנית לך קדמה ונסתרת בנחל כרית אשר על פני הירדן: והיה מהנחל תשתה ואת הערבים צויתי לכלכלך שם: וילך ויעש כדבר ידוה וילך וישב בנחל כרית אשר על פני הירדן: והערבים מביאים לו לחם ובשר בבקר ולחם ובשר בערב ומן הנחל ישתה: ויהי מקץ ימים וייבש הנחל כי לא היה גשם בארץ: ויהי דבר ידוה אליו לאמר: קום לך צרפתה אשר לצידון וישבת שם הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך: ויקם וילך צרפתה ויבא אל פתח העיר והנה שם אשה אלמנה מקששת עצים ויקרא אליה ויאמר קחי נא לי מעט מים בכלי ואשתה: ותלך לקחת ויקרא אליה ויאמר לקחי נא לי פת לחם בידך: ותאמר חי ידוה אלדיך אם יש לי מעוג כי אם מלא כף קמח

בכד ומעט שמן בצפחת והנני מקששת שנים עצים ובאתי ועשיתיהו לי ולבני ואכלנהו ומתנו: ויאמר אליה אליהו אל תיראי באי עשי כדברך אך עשי לי משם עגה קטנה בראשונה והצאת לי ולך ולבנך תעשי באחרונה: כי כה אמר ידוה אלדי ישראל כד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר עד יום תתן [תת, קרי] ידוה גשם על פני האדמה: ותלך ותעשה כדבר אליהו ותאכל הוא והיא [היא והוא, קרי] וביתה ימים: כד הקמח לא כלתה וצפחת השמן לא חסר כדבר ידוה אשר דבר ביד אליהו:

אתה הוא האל הזן מקרני ראמים עד ביצי כנים ואין ביד שום מלאך ושר יכולת לזון ולפרנס ולכלכל בלתך (ובספר ראשית חכמה בהביאו קצת דברי תפלה זו כתב במקום בלתך כלכלתך.) ככתוב על ידי דוד עבדך (תהלים קמ"ה ט"ד ט"ז) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: וכתיב (שם קל"ו כ"ה) נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו: ומפתח זה הוא בידך לצרף וללבן בני אדם לשיבטתו בכ וידעו כי מושיע אין בלתך.

אנא ידוה אלדי הטריפני לחם חקי ותן לי לחם לאכול ובגד ללבוש שאם אתה לא תרחם עלי מי ירחם עלי. עליך השלכתי מרחם מבטן אמי אלי אתה: יאמן נא דברך אשר דברת על ידי חסידך (תהלים נ"ה כ"ג) השלך על ידוה יהבך והוא יכלכלך לא יתן לעולם מוט לצדיק: וכתיב (תהלים כ"ג)

מזמור לדוד ידוה רעי לא אחסור: בנאות דשא ירביצני על מי מנוחת ינהלני: נפשי ישובב ינחני במעגלי צדק למען שמו: גם כי

אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי שבתך ומשענתך
המה ינחמני: תערוך לפני שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי
כוסי רויה: אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית ידוה
לארך ימים:

אנא המצא לי מזונותי בנחת ולא בצער בהתר ולא באסור ואל
אטרח בהם יותר מדאי כדי שאוכל לעסוק בתורתך ולקיים מצות
חקי רצונך ואל תצרכיני לידי מתנות בשר ודם ולא לידי הלואתם
אלא לידך המלאה והרחבה:

אנא הבט נא בעד האשה והבנים אשר חננת את עבדך ותן לי
במה שאפרנסם כי עיני ועיניהם תלויות אליך ואנחנו עם קדשך
וקראת אותנו צדיקים שנאמר (ישעי' ס' כ"א) ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר: יאמן נא דבר נעים
זמירותיך (תהלים ל"ז כ"ה) נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב
וזרעו מבקש לחם: ומה שנאכל יתברך במעינו כאשר נתברך במעי
אליהו שלוחך כדכתיב (מלכים א' י"ט ד"ח) והוא הלך במדבר דרך יום
ויבא וישב תחת רתם אחת וישאל את נפשו למות ויאמר רב עתה
ידוה קח נפשי כי לא טוב אנכי מאבתי: וישכב וישן תחת רתם
אחד והנה זה מלאך נגע בו ויאמר לו קום אכול: ויבט והנה
מראשתיו עגת רצפים וצפחת מים ויאכל וישת וישב וישכב:
וישב מלאך ידוה שנית ויגע בו ויאמר קום אכל כי רב ממך
הדרך: ויקם ויאכל וישתה וילך בכח האכילה ההיא ארבעים יום
וארבעים לילה עד הר האלדים חרב: ויהיה שלחן אשר עליו
נאכל טרף שתתן לנו קרוי מזבח ויכפר על כל עונותינו וקיים בו
מקרא שכתוב (יחזקאל מ"א כ"ב) זה השלחן אשר לפני ידוה:

אנא זכני לי ולכל ישראל לאכול פת אשר תוציא מן הארץ בלי עמל ובלי טורח והאכילנו מסעודתו של לויתן והנחילנו עולם שאין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה: אמן. כן יהי רצון: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ידוה צורי וגאלי:

[העתקתי] התפלה בעזרת הש"י ביום ו' ה' ימים לחדש אדר ראשון שנת והר"א א"ב ה'ת"ן כ"ל העול"ם בחסד"ו [שם"ד] לפ"ק.

ב. [היות] כי ראיתי בספר הזוהר בפרשת בשלח דף כ"ח ע"א שצריך האדם להתפלל בכל יום על מזונו לבקש מהש"י, ובעל ראשית חכמה ז"ל הביא דברי הזוהר בשעת הקדושה פרק ט"ז בדף רצ"א תחלת עמוד ב' בדפוס קראקא והאריך והוכיח בראיות ברורות מהזוהר שצריך האדם להתפלל על מזונו ולא נפטר בברכת כרך עלינו שבתפלת שמנה עשרה. וגם ראיתי שכתב אב"ן הירחי בספר מנהיג בהלכות שבת סימן מ"ד וזה לשונו, בסוף יומא ירושלמי כל האומר פרשת המן בכל יום מובטח לו שאין מזונותיו נחסרין, עכ"ל. ובתשב"ץ סימן רנ"ז הוסיף זה הלשון, וזה לשונו ירושלמי כל האומר פרשת המן מובטח הוא שלא יתמעטו מזונותיו ואני ערב, עכ"ל. ואינני יודע אם שתי המלות האלה ואני ערב הם כתובים ג"כ בתלמוד ירושלמי או אם הם דברי התשב"ץ, אבל ... אדם יכול להיות ערב בזה כי בודאי כל דברי רז"ל הם אמת ואין בהם נפתל וחייב האדם לסמוך עליהם לכן נתעוררתי [לס]דר לי תפלה קצרה להתפלל בכל יום על המזונות כדברי הזוהר ולומר אחריה פרשת המן בנקוד ובטעמים ודגש ורפי על פי המסרה כי המשנה דגש ורפי מהפך דין ורחמים ח"ו כידוע למקובלים, והקורא בלא נגינות הטעמים התורה חוגרת עליו שק וכו' וגרסינן במסכת סופרים פרק ג' הלכה י' אמ' רבי שפטאי א"ר יוחנן הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים וגומ' (יחזקאל כ'), [עיי' הקדמה כללית פרק א]. וזה נוסח התחנה.

[י"י] אלדי ישראל יושב הכרובים ומשגיח הברואים רעים וטובים אתה נמצא קדמון .... אמת אין בלתך. בראת כל מאין וכלם מעידים על גדולת אלהותך. אתה הוא [אל]דים הזן ומפרנס ומכלכל ברוב חסדיך הנאמנים את כל בראיך מקרני ראמים עד ביצי כנים. ואין ביד מלאך ושר ממשרתיך יכולת לזון ולפרנס ולכלכל בלתך. ככתוב על יד דוד עבדך (תהלים קמ"ה ט"ו-ט"ז) עיני כל